

A°. 1828.

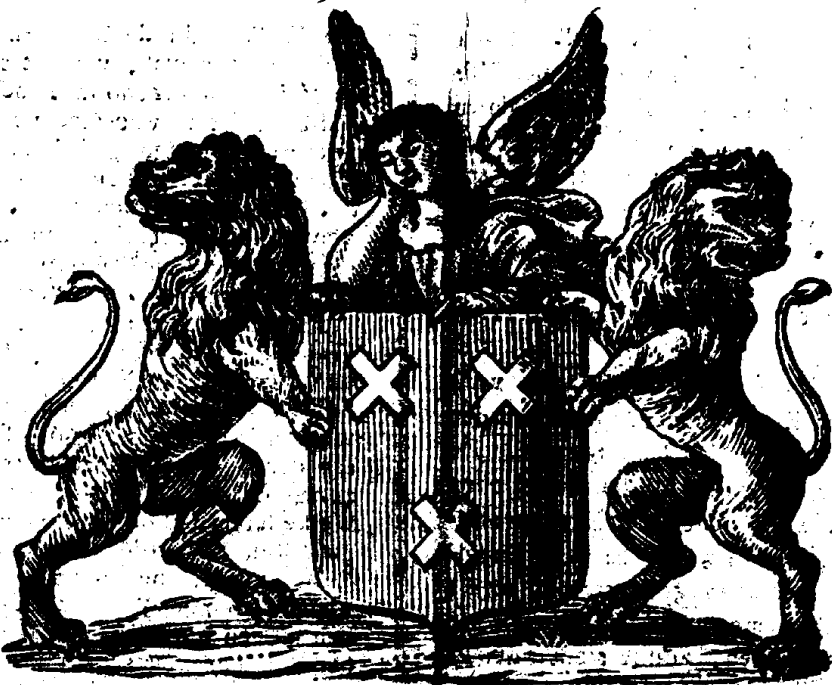
N°. 15.

BREDASCHIE

COURANT.

Zaterdag

den 12 April.

N E D E R L A N D E N.

AMSTERDAM den 9 April.

Hare Majesteiten de Koning en de Koningin, benevens de Prinses *Marianne*, worden morgen in deze hoofdstad verwacht. Z. M. zal Vrijdag ten 11 na audientie op het paleis vertrekken.

De kolonel *Gustafson*, (gewezen Koning van Zweden,) is dezen ochtend, met een paspoort van den Engelschen Ambassadeur in 's Hage, van hier, over Utrecht en Deventer, naar Helgoland op reis gegaan.

T U R K E I J E.

KONSTANTINOPOL den 11 Maart.

De oorlogs-roerustingten worden onafgebroken voortgezet; doch eene gebeurtenis, welke dezen dagen bij de Dardanellen heeft plaats gehad, bewijst dat alle maatregelen om den doortocht door die zeeengte te beletten te vergeefs zijn. Een Russisch koopvaardijfchip, hetwelk zich des nachts uit de haven van Konstantinopel verwijderd had, wilde bij de Dardanellen niet afdraaijen om zich aan de visitatie te onderwerpen, het zelft stuitte door het kanaal, ofschoon eene hagelbui van kogels hem zulks wilde beletten. De kapitein van het schip, *Spina Pama* genaamd, een ervaren zeeman, werpt zijn anker temidden der Turksche batterijen, en beschouwt met vermaak de vergeefsche pogingen der Turken, die meer dan 300 kogels op hem werpen, zonder het schip te kunnen treffen. Nadat *Spina Pama* zich lang genoeg ophield heeft dat hem de Turksche batterijen geene schade kunnen toebrengen, liet hij weder het anker en loopt met volle zeilen, onder een *hurrah* zijner manschap, in volle zee. Drie der beste kanonnen zijn bij deze gelegenheid op de Turksche batterijen gesprongen, waardoor verscheidene Turksche kanonniers zijn gedood en vele schieden veroorzaakt. Deze gebeurtenis door berichten aan een Engelsch zee-officier die in eenen vroegeren oorlogineen Russisch oorlogschip de Dardanellen doorzeilde en op het verder gerust eene plip rookte, terwyl de Turken het verkeer beproefden om hem te treffen, hij deed aarzelen en den Russischen admiraal te roepen hoe gemakkelijk de Dardanellen te forceren is.)

De *Scio* pacht is naar Scio vertrokken om de Turken alhier hulp te brengen.

Uit Alexandria heeft men bericht tot den 10 Februarij. De haven werd weinig bezocht en de producten waren laag in prijs. De bekende Engelsche overste *Graddoo* bevond zich te Alexandrië om met den Onder-Koning oer de ontruiming van Morea te onderhandelen. Men verwacht dat hij zal slagen *Mehomed-Ali* daartoe overtehalen.

BUCHARAST den 18 Maart.

Alhier komen dagelijks eene menigte Armeniërs aan, die uit Konstantinopel zijn verbannen en zich naar Rusland begeven.

Een Korps van de 200 zeer gevreesde Kurden 16.000 man bestaande, is te Scutari aangekomen; de rustige bewoners worden door deze wilde gasten zeer in schrik gehouden. Tot de overschepping der op de Aziatische kust aangekomene troepen naar Europa, zijn reeds de nodige voorbereidingen gemaakt.

In Konstantinopel heeft men de beste verwachting van de zending der commissie naar Gilekiland, en meent dat de Grieken de emissie met dankbaarheid zullen aannemen, dat daardoor de vrede met de Mogendheden zal behouden worden, en spoedig de ambassadeurs zullen terug komen. Hier meent men dat de Porte in eene dwaling verkeert en weldra den waren stand van zaken met schrik zal ontwaren. De Russische Keizer heeft zijn besluit genomen en zijne troepen zullen in kort de prinsdommen bezetten en tegen Turkije ageren. Onze Hospodar die nog de plannen van het Russisch leger bepaald onderrijst, is, heeft daarvan kennis aan de Porte gegeven. De familie des Hospodars is in zigtbare verlegenheid, dewijl de oudste prins te Konstantinopel in groot gevaar verkeert indien de Porte den geringsten agenaar tegen den vader krijgt, die, om de inwoners te beschermen, niet ligt de residentie kan verlaten en de komst der Russen alhier zal afwachten.

PARIS den 29 Maart.

Glacieren is het vreesd verging met Petie alhier aangekomen. Heden vooruit wegens deze gewichtige gebeurtenis een *Te Deum* in de kerken gezongen.

Z. M. de Keizer heeft den generaal *Paskewitsch* tot graaf *Paskewitsch* van *Erivan* beoemd.

PARIS den 24 Maart.

Alhier dilligenter welke van Iraag alhier aankomen, zijn opgevuld met monniken die uit Mexiko verdreven zijn, en naar Spanje komen, wetende dat zij alhier welkom zijn. Te Bordeaux zijn zij met schutplaatzen aangekomen.

BARCELONA den 26 Maart.

Men verwacht dat het vertrek van het hof en der troepen van hier, de opstand weder zal uitbreken. In het gebergte houden zich nog vele rebellen op.

Er zal spoedig eene vierde expeditie met ballingen naar Ceura, in Africa, worden gezonden; indien men alle opstandelingen uit Katalonia wil wegvoeren, zal de bevolking der provincie spoedig tot op twee derde verminderd worden. De monniken welke deel aan de opstand hebben

hebben, worden beter behandeld; een veertigtal zijn van hier naar de zelfver respectieve bisschoppen gezonden, met last om hen in de kloosters op te sluiten.

ITALIE.

ROMA den 25 Maart.

Wij vernemen op dit oogenblik uit Napels dat men aldaar de verschrikkelijke voortekens van eene opstandende zijde uitbarsting van den Vesuvius heeft opgemerkt. Alle de schilders welke zich alhier bevinden, vertrekken in allen haast naar Napels, om dat treffend verschijnsel te aanschouwen.

TRIESTE den 26 Maart.

Uit Korfu heeft men bericht tot den 16 Maart, waarin wederom gesproken wordt van het kongres dat aldaar zal gehouden worden, ten minsten als de pogingen van Oostenrijk en Engeland gelukken. Rusland is nog niet gezind zijnen ambassadeur derwaarts te zenden.

De President van Griekenland heeft bezit van het fort Carabusa, op Kandia, genomen. Eenige der opperhoofden der zeeroovers, welke aldaar hante schuilplaats hadden, worden naar Malta gevoerd om terecht gesteld te worden. Bij de overgave van het fort aan de nieuwe Grieksche gouvernment, heeft men bevologen dat alle personen, welke deel aan de zeerooverijen genomen hebben, aan de Mogendheden zouden worden overgeleverd, dat aan de eigenaars de geroofde voorwerpen zullen worden teruggegeven, en dat het oude garnizoen door nieuwe troepen zal vervangen worden.

Een scheepskapitein, welke in 24 dagen uit Egipten alhier is aangekomen, verzekert dat er voor Navarino 6 oorlogschepen der verbondene Mogendheden kruisen. Waarom deze hebben toegestaan dat er een Turksch eskader blijven die haven is geloopt om *Ibrahim* versterking te brengen, is als nog onverklaarbaar.

Nopens het wegvoeren van vele honderden Grieksche vrouwen en kinderen uit Morea naar Egypten door *Ibrahim*, weet men thans zellig dat de verbondene Mogendheden zich daaraan gelegen laten liggen, en dezelve terug vorderen.

Van den 27 Maart.

De gewone pakketboot uit Korfu is alhier aangekomen, met brieven tot den 18 dezer, waarin bevestigd wordt dat een Egyptisch eskader, bestaande in 15 oorlogschepen en 15 transportchepen, uit Alexandria te Modon en te Navarino, op Morea, is aangekomen. Men vermoedt dat deze eskader bestemd zijn om de troepen van *Ibrahim* naar Egypte overtebrengen.

PARIS den 2 April.

Uit Barcelona wordt den 25 Maart het volgende gemeld: — Het langdurig verblijf des Koningin binnen deze stad, heeft het klimaat niet gunstig voor Zr. Ma. gesteld is, zodat genoegzaam dat het gouvernement geenszins op eene beständige rust in dit gewest staat maakt. Ook is het vrij algemeen bekend, dat de leidsteden der apostolischen nog van onderscheiden plannen zwanger gaan. In de dorpen der gebergten voeren de geestelijken op den predikatoel eene hoogst oproerige taal, en het schijnt, dat de misnoegden slechts het vertrek van een gedeelte der troepen afwachten, om de wapens weder op te varen. Het gouvernement had de ontwapening der landlieden bevolen; doch deze maatregel is zoo slecht uitgevoerd geworden, dat men nog gedurig magazijnen van wapenen ontdekt. Te St. Felix de Guipos heeft men bijna een volledig arsenal gevonden. Er zijn er nog meer, en men heeft daarom detschementen uitgezonden om ze op te sporen. Onderscheidene generaals hebben zich veel moeite gegeven om de beelden te vernietigen, welke zoo veel ongeregeligheden gepleegd hebben; maar zij zullen moeten ondervinden, dat het hen niet gelukt is, getuige daarvan reeds aanvankelijk een hoede van 60 man, welke zich onlangs in de dorpen Rupl en Esquixol heeft laten zien.

Van den 6 April.

De heer *Barth de la Rochejaqueville* is gisteren van hier naar Petersburg vertrokken met de schepen van ons gouvernement. Men meent dat die jonge Pair tevens den veldtocht der Russen tegen de Turken als vrijwilliger zal mede maken.

De Portugesche markies en de markies *de Loulé* (deze laatste is de jongste zuster van den Infans don *Alphonse*) vertrekken Londen, omwaarts te reizen, en begeven zich naar Caen, in Normandje, alwaar zij veel goedkoop kunnen leven als in Engeland.

De berigten uit Lissabon van den 25 Maart worden steeds droeviger. Alle Riten en idgen worden door de Absolutisten en de Congreganten aangevend om een opstand en burgeroorlog te verwekken. De soldaten worden door geld en beloften verleid en het gemeen tot den opstand aangeset. Op vele plaatsen heeft het veld zich reeds aan plundering overgegeven. In verscheidene zeephuizen zijn de consuls der bondgenootsche Mogendheden zoo grovevrij beledigd, dat eenige verpligt zijn geworden naar de schepen te vlugten; verscheidene Portugesche, een van den kant der Absolutisten, als van dien der Constitutionnellen zijn reeds het slagoffer van deze partijwoede en burgeroorlog geworden. Terwijl te Coimbra, gister geleid is, twee professoren door de studenten zijn gedood,

is de jonge graaf *Ficalho* alhier door twee studenten van het kollegie van den adel met dolken doorstoken omdat hij het Charter verdedigde. Te Villa-Real zijn de onlusten ten top gestegen; 48 inwoners en 19 soldaten zijn gedood of gekwetst geworden. Te St. Ubes was don *Miguel* door het gemeen tot Koning geproclameerd; deze daad was vergezeld gegaan van vreugdebeërshven, namelijk verscheidene huizen der gegoedste inwoners waren geplunderd geworden. De consuls aldaar hadden zich aan boord van een Engelsch schip begeven.

De officiële Courant van Lissabon noemt den Infant *wettig Souverein*, en Z. H. laat zich dat welgevallen.

De bekende constitutionale generaal *Saldanha* was uit Londen voor Lissabon aangekomen, doch werd door den Engelschen admiraal van den toestand des rijks kennis gegeven en geraden niet aan land te gaan. De politie meende dat de generaal des avonds een bezoek bij den Engelschen ambassadeur zoude afleggen, en nam dadelijk maatregelen hem te arresteren. Om 10 ure werden alle uitgangen der straten welke naar de Engelsche legatie loopen, bezet en zelfs eenige personen gearresteerd, welke bij toeval voorbij kwamen. De Apostolischen meenden dat hij zich aan het hoofd der troepen, welke hem zeer beminnen, zoude stellen om de regten van don *Pedro* te handhaven, en om die reden hadden zij zich gaarne meester van hem gemaakt. De generaal is op het Engelsche admiraalschip gebleven.

In de zitting van de Kamer der Afgevaardigden van gisteren heeft een rapport nopens een rekwest tegen het gedrag van den prefect van Corsika bij de jongste verkiezingen, aanleiding tot belangrijke discussien gegeven. De heer *de Conny* viel de laatste bijeenkomsten der kiezers van Parijs op eene hevige wijze aan en zeide dat men zich gereed moest maken om de vijanden van den troon te bestrijden. De heer *de Laborde* trad hierop op de tribune en zeide: „Met verantwoordelijkheid ben ik doordrongen, en als afgevaardigde van Parijs en als lid van die vergadering welke men ons als de eerste grondslagen eener revolutie wil voorstellen. Waarom spreekt men ons gedurig van revolutie en waarom wekt men die droevige herinneringen op? Wie denkt er aan om daden te herroepen die elk verfoeit? Maar, Mijne Heeren! onder de genen, welke men van dergelijke aanslagen beschuldigt, zijn daar geene slagtoffers van die revolutie onder? Zijn er vele koningsgezinden in de Kamer die (zoo als de Spreker) vader en de helft hunner familie op het schavot voor de zaak der Bourbons hebben verloren, die met de revolutie 1,200,000 fr. aan renten hebben verloren! die 5 veldtochten mede gemaakt en 2 wonden voor de Koninklijke zaak bekomen hebben, en die voor alle deze opofferingen, bij de komst der Bourbons, niets hebben verzocht; niets hebben willen bekomen om hunne onafhankelijkheid te behouden, om recht te hebben op deze tribune te spreken, gelijk ik doe! De revolutie is geëindigd; zij is gedood door het Charter, en ik vraag aan de Koningsgezinden of zij weder naar die tijden willen terugkeeren die de revolutie zijn voorafgegaan, of zij van Austerlitz naar Rosbach, van de godsdienstige verdraagzaamheid naar den St. Bartholomeus-nacht en naar de Dragonna des (vervolgingen der hervormden in Frankrijk) willen terugkeeren.” Hij verdedigde daarop de bijeenkomsten der kiezers en de handhaving van het Charter.

De heer *B. Constant* betoogde daarop dat de Absolutisten de Revolutionairen waren, die gaarne den burger-oorlog even als in Portugal, wilden bewerken: „Leest slechts hunne dagbladen, zeide hij, waarin aan de Vendeërs gezegd wordt: wapent u voor den troon en voor den mijter; doet even als uwe vaders gedaan hebben. — Dit zijn degenen die de revolutie terug willen roepen.”

Mengelingen.

De LOGOGRIFFE, voorkomende in onze Courant van 23 Februarij en 8 Maart jl., is thans opgelost met het volgende:

Is OUDENBOSCH in dit gewest;
Den welbekenden naam,
Waarmede ge ons bij Leuterkeer,
Deez' woorden bond te zaam:
De *Hand*, de *Os*, en 't derde *Hen*;
Twee boomen zeer beroemd,
De *Esch*, de *Den*, en *Bou* de stad,
Door u ook opgenoemd.
Het rijk *Bondou* in Afrika,
Het *Bed*, de *Hoed* als maat;
De *Bode* die om 't stukje brood
Lans 's Heeren wegen gaat.
De *Hoed* en *Schoen* als kleedingstuk;
De *Boon* het schelgewas,
Een *Bos* te zaam bij een vergaard,
Geeft u het woord al ras.
Hiermee sluit ik het antwoord nu,
En meen het woord te raan,
En zeg u den bedoelden naam,
Waaruit die moet bestaan.

H. K.

OPLOSSING der Logogriphe, voorkomende in de *Bredasche Courant* n°. 13.

Het stoten op een *Klip*, wie moet daar niet voor beven,
Trest ooit u deze ramp, red dan, kan 't zijn, uw leven.
De spiegel ingezien, ziet men de *Lip* zeer zeker,
De goudbebloemde *Pil*, verschaft uw' de Apotheke;
Het Hollandsch diep, geeft steeds de *Kil* haar frissche stroomen;
De *Kip* (dit is bekend) is uit het el gekomen.
IJperen. D. Gr.

PRIJSVRAAG.

BESTUURDEREN der Noord- en Zuid-Hollandsche Redding-Maatschappij, verlangende aan derzelver heilzame bedoelingen den uitgebreidsten kring te geven, hebben gemeend te moeten omzien naar een middel, om, in die zeldzame gevallen, dat de Zee zoodanig hoog tegen de Duinen is opgevoerd, dat de Reddingboot met geene menschelijke kracht in Zee te brengen of door dezelfde heen te voeren is, echter nog op eene of andere wijze gemeenschap daar te stellen tusschen den vasten wal, de kust, of het strand en een in nood zijnde Schip; en alzoo, in de vlijende hoop, dat, bij de vorderingen, welke de Natuur- en Werktuigkundige Wetenschappen in de laatste jaren gemaakt hebben, de aandacht van deskundigen daartoe zal worden opgewekt; bestoeten tot het uitloven van eene premie van *vijftig Gouden Dukaten* aan den Schrijver van het beste gekeurde Antwoord op de navolgende Vraag:

» Welke zijn de beste en uitvoerbare middelen, om van de zijde van » den vasten wal, van het strand, of van de kust, de gemeenschap met » een in strandingsnood zijnde of een gestrand vaartuig, daar te stellen?»

Bij de beantwoording verlangen Bestuurderen opgave der Natuur- en Werktuigkundige gronden, waarop de opgegevene middelen berusten; bijzonder met in het oog houdende vanden staat der stranden van het gedeelte der Nederlanden benoorden de Maas: bepaling omtrent den invloed, welken stroom, getijde, wind, en bovenal de brandingen, bij het gebruik op dezelve kunnen nitoeffenen, en eene zoo veel mogelijk nauwkeurige opgave der kosten van vervaardiging.

De Antwoorden zullen in de Nederduitsche, Fransche, Engelsche of Hoogduitsche talen, door eene andere hand dan die des Stellers, geschreven, en vergezeld van een verzegeld biljet, inhoudende den naam des Schrijvers, beide met een *Motto* of Spreuk voorzien, *vrachtfrij* moeten worden ingezonden, vóór of op den vijftienden November dezes jaars, aan den Secretaris der Maatschappij, Mr. A. DE BRUINE, op de Kellersgracht bij de Leliegerecht, n°. 469. Zullende zoodanige Antwoorden, welke later dan den gestelden tijd mogten inkomen, niet tot de mededinging kunnen worden toegelaten.

Bestuurders behouden zich de vrijheid voor, om van den inhoud der niet bekroonde Verhandelingen, welke echter eenige nuttige wenken zouden mogen bevatten, met toestemming des Stellers, tot bevordering van het doel der Maatschappij, gebruik te maken; terwijl voor het overige de ongekroonde stukken, tegen rijen, teruggegeven kunnen worden.

Bestuurderen voornoemd;

J. HOEDSHON,

Voorzitter.

A. DE BRUINE.

Secretaris.

Amsterdam,
7 Maart, 1828.

ADVERTENTIEN. DOMEINEN.

De ONTVANGER DER DOMEINEN te Breda, zal op Maandag den 14 April 1828, 'smorgens om 10 ure, ten Stadhuize van Breda, publiek Verkoopen:

Differente Kavelen E I K E SNOEITAKKEN, E I K E DUNSELS, Dorre en omgewaalde E I K E BOOMEN en fijne MASTE SPARREN in het *Liesbosch*, mitsgaders MASTE SPARREN en DUNSELS in het *D mein Bosch* op Munnikhof onder *Terheid*.

BREDA den 1 April 1828.

De Ontvanger voornoemd,
CLARIO N.

TE HUUR

om met den 1 Mei 1828 te aanvaarden.

Een HUIS staande en gelegen aan de noord haven kant in *Zevenbergen*, 3 uur van BREDA gelegen, voorzien van twee beneden, een boven KAMER en KEUKEN, almede KELDERS, REGENBARK en verdere gemakken, zeer geschikt om tot een WINKELHUIS in te rigten. — Nadere informatien te bekomen, bij den eigenaar, den heer J. D A M E N, burgemeester te *Zevenbergen*, brieven franco.

NB. Iemand van goede getuigenissen voorzien, vlug en net schrijvende, zich dadelijk op voordeelige voorwaarden wenscht geplaatst te zien op een Kantoor binnen deze Stad, adresseere zich ter nadere informatie bij den uitgever dezes.

TIJDSCHRIFT

TER BEVORDERING DER REKENKUNST.

in 4 stukken à f 1, 20 per Jaargang.

Dit Tijdschrift, waarvan op den 1 April het 1ste stukje bij den Boekhandelaar F. B. HOLLINGERUS PIJERS te BREDA is uitgegeven, is alreeds door Intekening verkrijgbaar, waartoe de gelegenheid tot den 10 Mei eerstkomende is opengesteld bij de voornaamste Boekhandelaren in dit Rijk; na dien tijd zullen er volstrekt geen exemplaren meer verkrijgbaar zijn, dan tegen f 1, 50 per Jaargang, zoo lang het gering getal strekt, daar den uitgever zeer weinige exemplaren meer drukt, dan zijn getal Intekenaars bedraagt.

NB. Het Prospectus is alom gratis te bekomen.

FRUITKUNDIG WOORDENBOEK.

Nu de Bemijner van eenen LUSTHOF, TUIN of BOOMGAARD weder alle die genuegen gaat inoosten, welke derzelver bezit hem aanbiedt, moet een VOLLEDIG HOVENIERS HANDBOEK, tot verhooging van zijne kennis en tot vermeerdering van zijn genot en voordeel, hem alreeds genoot zijn. Tot dat einde heeft de Boekhandelaar F. B. HOLLINGERUS PIJERS, te Breda, het genoegen het geëerd publiek aan te bieden een UITSTEEKEND WERK van onzen landgenoot, den Heer J. F. SERRURIER, getiteld:

FRUITKUNDIG WOORDENBOEK,

behelzende al hetgeen betrekking heeft tot de kennis en het Huishoudelijk gebruik der verschillende soorten van Fruiten; tot het aankweeken, Veredelen, Snoeijen en Behandelen der Vuchtboomen; tot het aanleggen van Broeibakken, Trekkassen en Oranje huizen enz.; opgemakt, deels uit de eigene veeljarige, deels uit de beste en jongste Waarnemingen van de geoeftendste In- en Uitlandsche Hortulanen; bijzonder van den bij Frankfort wovenden, en zoowel door zijne uitgebreide Kweekery en Handel in Boomen, als door zijne geschriften in dat vak, vermaanden Heere CHRIST, en van den niet minder bersemden Hovenier des Konings van Engeland, den Heere FORLYTH, met wien, op last van het Britsch Gouvernement, in druk uitgegeven *nieuwe wijze van Bromsnoeijen*, en door hem uitgevonden middelen om oude, kwijnende of verwaarloosde Boomen te genezen en op nieuw te doen herleven enz. dit Werk mede verrijkt is. Het geheel is deffig en duidelijk in eene ALPHABETISCHE orde, tot gemak van het gebruik, zamengesteld in TWEE zware gr. 8°. BOEKDEELEN zindelijk gedrukt, en vers erd met ruim 150 Afbeeldingen van Vuchtboomen, Vucht- en Trekkassen, Broeibakken, Cereedschappen, enz., op XVIII keurig gegraveerde uitslaande PLATEN. De weinig overig zijnde complete exemplaren worden, door voornoemde F. B. HOLLINGERUS PIJERS, aan de eerstkomende afgeleverd voor den geringen prijs van NEGEN GULDENS, in plaats van DERTIEN GULDENS.

** Bij F. B. HOLLINGERUS PIJERS, te BREDA is te bekomen:

REGLEMENT voor DE CADETTEN-
SCHOOL van BREDA. à f 1 - 50

Dit Boek bevat de geheele inrigting en regeling dezer Academie.